

IVO

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Naam afgeleid van de stam 'Iv-' welke weer een variant is van het woord 'ijf' = 'taxusboom' (vgl. het Engelse 'Ivy'), waarvan het hout zeer geschikt was voor het maken van bogen, vanwege zijn taai en buigzaam karakter en waarvan er - bv. volgens zeggen van Julius Caesar in: De Bello Gallico 6,31 - zeer veel groeiden in Gallië en Germanië (zeg maar het huidige Frankrijk en Duitsland).

Varianten voor het woord 'iv-' waren in de verschillende Germaanse talen: 'iwa', 'iwo', 'iha', 'iga', 'iwe' en 'ibe'. Wellicht is ons woord 'wilg' nog met deze naam verwant.

*

Ivo Hélorcy, Tréguier, Frankrijk; priester & jurist; † 1303. Feest 19 mei.

Hij werd op 17 oktober 1253 geboren op het landgoed Kermartin dichtbij Tréguier in Bretagne. Hij studeerde rechten, filosofie en theologie, werd priester en kerkelijk rechter. Hij leidde een gestreng leven: een collega zag toevallig waar hij sliep: er lagen schots en scheef wat blokken hout op de grond, hier en daar wat opgevuld met stro; één of andere goedkope lap deed dienst als deken. Intussen probeerde Ivo zijn kennis en kunde vooral ten goede te laten komen aan de armen en ongeletterden.

Zo wordt er verteld over een waardin te Tours die in grote moeilijkheden was geraakt. Twee schavuiten waren bij haar binnengekomen en hadden net gedaan alsof ze kooplui waren. Ze hadden haar een koffer toevertrouwd, waarin zich naar hun zeggen een som geld bevond van twaalfhonderd goudstukken plus nog een flink aantal waardepapieren. Zij kwamen met haar overeen dat zij het ding niet aan de één in handen zou geven, als de ander er niet bij was. De waardin beging de vergissing de inhoud van de koffer niet te controleren. Ze tekende een akkoordverklaring. Na een kleine week komt de ene schurk, zonder dat de andere erbij is, bij haar de koffer opvragen, want hij moet een paar aanbetalings doen. De waardin vergeet de afgesproken voorwaarden, ook al omdat de verstandhouding tussen beide heren vorige week uitstekend was geweest. De man verdwijnt onmiddellijk met de koffer. Kort daarna komt de ander om zijn koffer vragen. Omdat zij tegen de afspraken in heeft gehandeld, laat deze haar arresteren en gevangen zetten. Toevallig moet Ivo daar langs en wil zoals gewoonlijk bij haar logeren. Als hij hoort wat er gebeurd is, zoekt hij haar op in de gevangenis. Het is de dag voor de definitieve rechtszitting. Hij zegt haar vertrouwen te hebben in de goede afloop. Maar zij ziet de zaak wanhopig in. Haar advocaat is blij toe, als Ivo bereid blijkt deze verloren zaak van hem over te nemen. Ivo vergezelt dus zijn cliënte naar de rechtszaal. Op het moment dat alleen nog maar het vonnis tegen de waardin hoeft te worden uitgesproken, komt hij tussenbeide met de woorden: "Edelachtbare, er heeft zich een nieuw feit voorgedaan, waardoor de zaak kan worden opgelost. Mijn cliënte heeft namelijk gelukkig de koffer teruggevonden, die door mijnheer hier wordt opgeëist. Zij is bereid hem af te staan, als u daartoe opdracht geeft." De advocaat van de tegenpartij eist dat ze de koffer overhandigt en wel op staande voet, op straffe van een strenge veroordeling. Ivo antwoordt: "De moeilijkheid is hier dat de eiser en zijn collega destijds hebben bepaald dat deze vrouw de koffer niet aan de één mocht geven als de ander er niet bij was. Vandaar dat we zouden willen vragen die collega op te roepen. Dan zal mijn cliënte in staat zijn de koffer naar behoren te overhandigen." De rechter verordonneert dus dat de eiser zijn collega moet laten oproepen, zo niet "dan zullen wij overgaan tot vrijspraak van de verdachte." Daarop begint de schavuit te trillen over zijn hele lichaam, en het is voor iedereen duidelijk dat hij in grote verlegenheid is gebracht. Hij wordt dan ook ter plaatse gearresteerd en in verzekerde bewaring gesteld. Als bij nader onderzoek blijkt dat genoemde koffer niets anders bevat dan kopspijkers en ijzerafval wordt hij ter dood veroordeeld en opgehangen.

Thuis deelde hij elke avond zijn tafel met een hele drom zwervers en bedelaars. Hij was degene die hen bediende en verzorgde. Er wordt verhaald dat op een avond een bijzonder onappetijtelijke verschijning aan zijn poort kwam aankloppen. De man zat onder de zweren en hij stonk afschuwelijk. Ivo liet hem aan zijn rechterhand plaatsnemen. Hij at met hem samen uit dezelfde schotel. De anderen waren nog lang niet uitgegeten, toen de vreemde zwerver alweer opstond om te vertrekken. Bij de deur stak hij zijn hand op en groette allen: "De Heer zij met u."

Onmiddellijk nadat hij door de deur was verdwenen, keerde hij terug, maar nu zo stralend en schitterend en zo'n weldadige geur verspreidend, dat het voor ieder duidelijk was: dit is de Heer zelf. Nog lang daarna hoorde men Ivo verzuchten: "Ik kan het maar nauwelijks geloven dat de Heer aan ons een bezoek heeft gebracht. Ik had Hem ook bijna niet herkend."

Hij is patroon van de juristen (rechtsgeleerden), rechters en gerechtsdienaren, notarissen, pastoors, priesters, armen en wezen. De kerk te Tréguier waar hij begraven ligt, is nog altijd een druk bezocht bedevaartsoord.

*

Er is nog een aantal andere heiligen en zaligen die Ivo heten.